

Notat

Hovedcentret
Juridisk Service og
Borger- og Erhvervsservice

J.nr. 05 - 000914
22. februar 2006

Redegørelse om sygedagpengesagen

1. INDLEDNING

Det fremgår af skatteministerens svar af 5. juli 2005 og 22. december 2005 på spørgsmål nr. S 2224 stillet af Colette L. Brix (DF), FT 2004 - 05, 2. samling og svar af 31. oktober 2005 og 21. december 2005 på spørgsmål nr. 187 og 188 (Skatteudvalget - alm.del), FT 2004 - 05, 2. samling, at han har bedt Told - og Skattestyrelsen (nu SKAT, Hovedcentret) om en redegørelse, der giver en indikation af omfanget af sagskomplekset om tilbagebetaling af arbejdsmarkedsbidrag mv. af sygedagpenge mv. til selvstændigt erhvervsdrivende.

Da sagen vedrører perioden før de statslige og kommunale skattemyndigheder blev lagt sammen, anvendes de myndighedsbetegnelser, som var gældende på daværende tidspunkt.

2. BESKRIVELSE AF PROCEDUREN VED TILBAGEBETALING

Østre Landsrets dom og dens konsekvenser

Østre Landsret fandt ved dom af 24. september 2003, at sygedagpenge udbetalt i perioden 1995 - 1997 til en selvstændigt erhvervsdrivende, som anvendte virksomhedsordningen, er personlig indkomst, hvoraf der ikke skal betales arbejdsmarkedsbidrag. Dommen er offentliggjort i SKM2003.416.ØLR.

Told - og Skattestyrelsen har herefter den 5. oktober 2004 som følge af dommen udsendt et genoptagelsescirkulære, jf. TSS - cirkulære nr. 2004 - 23.

Det fremgår af cirkulæret, at dommen betyder, at sygedagpenge modtaget af selvstændigt erhvervsdrivende ikke kan anses for at indgå i indtægterne ved selvstændig erhvervsvirksomhed, men i stedet skal indgå som bidragsfri personlig indkomst udenfor virksomheden. Da sygedagpenge modtaget af selvstændigt erhvervsdrivende efter hidtidig praksis har været anset for erhvervsindtægter, er dommen udtryk for en ændring af praksis.

Det er styrelsens opfattelse, at dommen ikke alene har betydning i relation til sygedagpenge modtaget af en selvstændigt erhvervsdrivende, men også for andre

lignende overførselsindkomster, som modtages af selvstændigt erhvervsdrivende, dvs. barseldagpenge, forældre - og uddannelsesorlovsydelse, iværksætterydelse og etableringsydelse. Dommen kan endvidere have betydning for andre lignende overførselsindkomster, hvor der ikke tidligere har været etableret en fast praksis. Derimod har dommen ikke betydning for tilskud og refusioner mv.

Sygedagpenge mv. skal heller ikke indgå i beregningsgrundlaget for DMP (det midlertidige pensionsbidrag for 1998) og SP-bidrag (den særlige pensionsopsparing for indkomståret 1999 og fremefter).

Endelig kan selvstændigt erhvervsdrivende, som har medregnet sygedagpenge mv. til lønsumsafgiftsgrundlaget anmode om tilbagebetaling af lønsumsafgift.

Regler for genoptagelse

Dommen vedrører – som det tidligste indkomstår - indkomståret 1995. Dette indebærer, at der efter den dagældende skattestyrelseslovs § 35, stk. 1, nr. 7, kan ske genoptagelse for indkomstårene tilbage til og med 1995 til gunst for den skatte- og bidragspligtige.

Imidlertid må der ses isoleret på henholdsvis bidragsopgørelsen og skatteansættelsen, når det skal afgøres, om genoptagelse er til gunst for den skatte- og bidragspligtige.

Hvis genoptagelsen af skatteansættelsen er til ugunst for den skattepligtige (hvilket typisk vil være gældende som følge af, at fradraget for arbejdsmarkedsbidrag skal nedsættes ved tilbagebetaling af en del af bidraget), kan der ikke ske genoptagelse af skatteansættelsen efter den dagældende skattestyrelseslov § 35, stk. 1, nr. 7.

Genoptagelse af skatteansættelsen kan i disse tilfælde alene ske efter den dagældende skattestyrelseslovs § 34 (tre år tilbage i tiden) eller § 35, stk. 1, nr. 1, (mere end 3 år tilbage i tiden). De formueretlige genoptagelsesregler (5 - års reglen i 1908 - loven om forældelse af visse fordringer) begrænser imidlertid anvendelsen af § 35, stk. 1, nr. 1.

1908 - lovens 5 - års frist løber fra det sædvanlige forfaldstidspunkt for skattebetaling for et givent indkomstår, dvs. fra 1. september, 1. oktober og 1. november for hver 1/3 af kravet i året efter det relevante indkomstår.

Der gælder de samme begrænsninger for ægtefællereguleringer af skatteansættelsen efter § 35, stk. 1, nr. 2, som gælder for konsekvensændringer efter § 35, stk. 1, nr. 1.

De indkomstår, for hvilke der kan ske genoptagelse af bidragsopgørelsen, men hvor skatteansættelsen ikke kan ændres i bebyrdende retning som følge af forældelse, er i genoptagelsecirkulæret benævnt begrænset genoptagelse. Fuld genoptagelse indebærer genoptagelse af såvel bidragsopgørelsen som skatteansættelsen.

Frister for anmodning om tilbagebetaling

Det fremgår af genoptagelsescirculæret, at anmodning om ekstraordinær genoptagelse skulle indgives senest den 1. juni 2005.

Fristen er fastsat ud fra den dagældende skattestyrelseslovs bestemmelser om en 6 måneders reaktionsfrist, som normalt regnes fra offentliggørelsen af circulæret.

Dokumentationskrav

Der skal foreligge dokumentation for modtagne sygedagpenge mv. pr. indkomstår. I vurderingen af om dokumentation er opfyldt, skal indgå en vurdering af muligheden for at fremskaffe dokumentation, henset til den tid der er passeret siden modtagelsen af de pågældende ydelser.

I den forbindelse har myndighederne anset en henvendelse om tilbagebetaling senest den 1. juni 2005 for rettidig, selv om den ikke opfyldte dokumentationskravene.

Servicebrev

Da ToldSkats EDB-system ikke i tilstrækkelig sikkert omfang kan udsøge alle de berørte personer, er metoden med et genoptagelsescirculære blevet anvendt.

Herudover har skatteministeren bedt Told- og Skattestyrelsen om som en yderligere service at sende et brev ud til de skatteydere, som ifølge ToldSkats indberetninger har modtaget dagpenge ved sygdom eller barsel og iværksætter- og etableringsydelse.

Det fremgår af servicebrevet, som er udsendt den 1. april 2005, at ToldSkat ikke selv kan afgøre, om skatteyderen har et tilbagesøgningskrav, men kun at man har registreret, at vedkommende som selvstændigt erhvervsdrivende har modtaget de pågældende ydelser. Skatteyderen bør derfor overveje, hvorvidt vedkommende vil rette henvendelse til den regionale told- og skattemyndighed med anmodning om genoptagelse af bidragsopgørelsen.

For så vidt angår de øvrige ydelser, f.eks. forældre- og uddannelsesorlovsydelser, er disse systemmæssigt blandet sammen med andre indkomster, som ikke er relevante i denne sammenhæng, og de kan derfor ikke udsøges maskinelt.

Samtidig har skatteministeren bedt ToldSkat områderne og kommunerne om at udvise stor fleksibilitet og i videst muligt omfang hjælpe borgerne med at fremskaffe den nødvendige dokumentation.

Praktisk fremgangsmåde ved anmodning om genoptagelse

Alle anmodninger skulle indsendes til ToldSkat områderne.

Herefter fordeltes anmodningerne, således at kommunerne behandler anmodninger, hvor både bidragsopgørelserne og skatteansættelserne kan genoptages, og hvor der ikke er indblandet lønsumsafgift (fuld genoptagelse).

ToldSkat områderne behandler anmodninger, hvor kun bidragsopgørelsen og ikke skatteansættelsen kan genoptages (begrænset genoptagelse), samt sager om lønsumsafgift.

Grunden til dette valg har dels været, at borgerne skulle have ét sted at sende anmodningerne til, og dels at der er sager, som vedrører både perioden med fuld genoptagelse og perioden med begrænset genoptagelse.

3. OPGØRELSE AF SAGER I TOLDSKAT OG I KOMMUNERNE

Told - og Skattestyrelsen har modtaget følgende oplysninger:

Tabel 1.

Myndighed	Antal sager	Medhold (helt eller delvist)	Afslag
TS områder	62.621	54.599	8.022
Kommuner	39.242	36.068	3.174
I alt	101.863	90.667	11.196
I procent	100 %	89 %	11 %

Anm.: Opgørelsen er opgjort pr. 12.12.05.

Opgørelsen er behæftet med betydelig usikkerhed, idet nedennævnte forhold bør lægges til grund.

- Opgørelsen bygger såvel på maskinelle udsøgninger som kvalificerede skøn, idet det systemmæssigt ikke har været muligt at fremkomme med fuldt ud præcise tal.
- Der er sager, hvor såvel den kommunale skattemyndighed som den regionale told- og skattemyndighed har taget stilling til, om den samme ydelse er omfattet af cirkulæret. Dette har været tilfældet, når der er tale om fuld genoptagelse, og der samtidig er anmodet om nedsættelse af lønsumsafgiften. Der har endvidere været tilfælde, hvor den samme type ydelse er modtaget i flere indkomstår, således at nogle af årene er omfattet af fuld genoptagelse, mens andre er omfattet af begrænset genoptagelse. Disse sager kan således optræde 2 gange i opgørelsen.
- De kommunale skattemyndigheder har i nogle tilfælde baseret opgørelsen på antal ændrede indkomstår og ikke pr. ændrede personer.

4. OPGØRELSE OVER TILBAGEBETALTE BELØB

Arbejdsmarkedsbidrag, særlig pensionsopsparing og skat

Skattesystemerne indeholder ikke tilstrækkelige oplysninger, der nøjagtigt kan udsønde sagerne vedrørende dette systemkompleks fra andre ansættelsesændringer. Men det er muligt at foretage en udsøgning, der giver en god indikation af omfanget. Udsøgningen viser, at i alt 69.273 personer har været berørt af reguleringerne af sygedagpenge mv. Den samlede udbetaling har i de berørte indkomstår (1995 – 2003) i alt udgjort kr. 411.941.013 kr. Det svarer til en gennemsnitlig nettoudbetaling på knapt 6.000 kr. pr. skatteyder.

Udbetalingen for de enkelte år har udgjort følgende:

1995	58.630.024
1996	81.621.389
1997	85.432.932
1998	77.108.954
1999	34.660.762
2000	29.495.619
2001	32.372.092
2002	16.808.662
2003	1.810.579

Der vedlægges som bilag skema med nærmere specifikationer af de berørte indkomstår. For hvert år er skemaet opdelt i 2 dele, hvor første del specificerer ændringer opdelt i følgende beløbsarter:

- Nedsættelse af arbejdsmarkedsbidrag (*til gunst for skatteyder*)
- Nedsættelse af det midlertidige pensionsbidrag (1998) / særlig pensionsopsparing (1999 – 2003) (*til gunst for skatteyder*)
- Rentegodtgørelse af arbejdsmarkedsbidrag (*til gunst for skatteyder*)
- Nedsat beregnet skat (*til gunst for skatteyder*)
- Rentegodtgørelse af nedsat skat (*til gunst for skatteyder*)
- Forhøjet beregnet skat (*til ugunst for skatteyder*)
- Rente og procenttillæg af skat (*ugunst for skatteyder hvis positiv, gunst hvis negativ*)

Skemaets anden del, benævnt "Personkategori" oplyser følgende:

- *Personer med nettofordel*, dvs. personer der netto har fået en udbetaling for året.
- *Personer med begrænset genoptagelse*. Personkredsen har pga. forældelsesfristerne udelukkende fået ændret beregning af arbejdsmarkedsbidragsopgørelsen og således ikke skatteansættelsen. Denne gruppe er en delmængde af gruppen "personer med nettofordel".

- *Personer med nettoulemppe*, dvs. personer der netto for året har fået større tilsvær. Dette kan bl.a. forklares ved at ægtefælle har haft en større nettofordel, således at ægteparret set under ét rettelig tilhører gruppen "personer med nettofordel". Eller at fordelten er udskudt til et senere år.
- *Personer hvor tilsværet ikke har ændret sig*. Det kan bl.a. forklares ved, at personen både før og efter ændringen har skattemæssigt underskud og fordelten for personen først fremkommer efter tid eller fordelten viser sig hos ægtefælle.

Øvrige kommentarer til udsøgningen.

Som det fremgår af redegørelsens afsnit 2, blev der som et supplement til genoptagelsecirkulæret udsendt et servicebrev til de skatteydere, som ifølge ToldSkats indberetninger har modtaget dagpenge ved sygdom eller barsel og iværksætter- og etableringsydelse. Der blev udsendt breve til ca. 145.000 skatteydere.

Af de 145.000 skatteydere, der har modtaget brev, har ca. 60.000 ifølge udsøgningerne fået tilbagebetalt et nettobeløb på ca. 400 mio. kr. Det skønnes, at ca. 10.000 har fået afslag, og ca. 6.000 ikke har fået beløb tilbagebetalt, bl.a. fordi tilbagebetalingen er udskudt til senere år.

Det er ikke muligt at foretage en vurdering af hvor mange af de resterende ca. 75.000 skatteydere, der eventuelt kunne have fået tilbagebetalt beløb, eller om anmodning om tilbagebetaling netop er undladt, fordi de ikke opfyldte betingelserne.

Alle sager er som udgangspunkt indberettet til SLUT-systemet. Der er dog 3-400 ansættelsesændringer ud af ca. 269.000, der er afvist af de maskinelle kontroller i systemet. Disse sager vil efter sagsbehandling blive frigivet til kommende edbkørsler. Resultatet af disse sager indgår derfor ikke i redegørelsen.

Lønsumsafgift

Antal	Lønsumsafgift	Renter
3.332	6.611.520	2.503.359

Tilbagebetalingssagerne er bogført samlet pr. ansøger i SKATs debtorsystem, og det er derfor ikke muligt ved en maskinel udsøgning at specificere tilbagebetalingerne pr. finansår.

*OVERSIGT OVER TIDLIGERE OFFENTLIGGJORTE BILAG VEDRØRENDE
SYGEDAGPENGESAGEN*

SKM2003.416.ØLR

SKM2003.510.TSS - om udsendelse af et genoptagelsescirkulære

TSS-cirkulære 2004 - 23

SKM2005.18.TSS - fortolkningsbidrag

SKM2005.231.TSS - andre indkomstarter

Skatteministerens svar på onsdagsspm. S 917, FT 2003 - 04 - om udarbejdelsen af genoptagelsescirkulære

Skatteministerens svar på onsdagsspm. S 4264, 4265, 4266 og 4267, FT 2003 - 04 - om ekspeditionstiden vedrørende genoptagelsescirkulære

Skatteministerens svar på onsdagsspm. S 6, 7, 8 og 26, FT 2004 - 05, 2. samling - om tilbagebetalingsprocedure

Skatteministerens svar på onsdagsspm. S 2215, 2223 og 2224, FT 2004 - 05, 2. samling - om anmodningsfrist og beløbsmæssig status

Skatteministerens svar på spm. vedr. alm. del i Skatteudvalget 185, 186, 187, 188 og 189, FT 2004 - 05, 2. samling - om fristregler og beløbsmæssig status

Bilagene kan findes på Skatteministeriets og SKATs hjemmeside. Adressen er www.skm.dk og www.skat.dk.

Bilag til pkt. 4 OPGØRELSE OVER TILBAGEBETALTE BELØB

Beløbsart	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	I alt
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
a) Nedsættelse AM	29.079.936	45.101.444	51.544.941	43.622.253	31.992.151	28.306.652	29.728.303	25.624.234	3.100.132	288.100.046
b) Nedsættelse af SP				4.924.030	3.940.527	3.489.359	3.325.284	2.920.254	358.740	18.958.194
c) Rentegodtgørelse AM	20.108.505	26.128.463	24.674.023	20.217.039	12.372.143	8.500.278	6.270.146	3.509.276	191.651	121.971.524
d) Nedsat beregnet skat	5.364.094	6.389.685	6.060.298	1.812.062	2.440.125	12.219.615	16.232.803	2.632.022	345.098	53.495.802
e) Rentegodtgørelse	3.933.764	3.888.569	3.042.313	819.410	957.688	2.619.625	2.453.128	444.504	17.491	18.176.492
f) Forhøjet beregnet skat										
g) Rente og pct.tillæg	-143.725	-113.228	-111.357	215.953	12.046.057	19.753.194	21.015.007	15.597.735	2.011.746	70.639.692
h) Til udbetaling	58.630.024	81.621.389	85.432.932	71.108.954	34.660.762	29.495.619	32.372.092	16.808.662	1.810.579	411.941.013
Personkategorier										
i) Nettofordel	18.211	22.650	24.096	21.528	18.795	17.850	17.650	15.621	1.950	158.351
j) Begrænset genoptag.	17.298	21.536	23.049	20.713	7.388	1.900	898			92.782
k) Nettolempen				29	473	1.214	1.557	2.995	396	6.664
l) Neutralt	430	397	421	542	879	542	614	6.649	793	11.267
m) I alt	18.641	23.047	24.517	22.099	20.147	19.606	19.821	25.265	3.139	269.064

Forklaring til skemaet:

- Nedsættelse af arbejdsmarkedsbidrag.
- Nedsættelse af særlig pensionsopsparing (i 1998 benævnt det midlertidige pensionsbidrag, hvorefter det fra 1999 blev omdøbt til særlig pensionsopsparing).
- Rentegodtgørelse af tilbagebetalt arbejdsmarkedsbidrag.
- Nedsat beregnet skat.
- Rentegodtgørelse af nedsat skat (inkl. procentgodtgørelse af overskydende skat).
- Forhøjet beregnet skat.
- Rente og procenttillæg - skat (hvis negativ nedsættelse af tidligere procenttillæg).
- Til udbetaling netto for året.
- Nettofordel, dvs. skatteydere der for året har fået udbetaling.
- Begrænset genoptagelse, dvs. skatteydere hvor der pga. forældelsesfristerne kun er sket ændring af bidragsopgørelse og således ikke af skatteopgørelsen.
- Nettolempen, dvs. skatteydere hvor reguleringen har medført et større tilsvarende af skat, fordelten skal for denne kreds ses hos ægtefælle, således at ægteparret set under ét rettelig hører hjemme i gruppen "Nettofordel".
- Neutralt, dvs. skatteydere hvor der ikke er indkomståret er sket ændring i skat eller arbejdsmarkedsbidrag som følge af reguleringen, denne gruppe vil sædvanligvis have et skattemæssigt underskud både før og efter reguleringen, således at fordelten først vil vise sig over tid.
- Antal skatteydere der er blevet ændret for indkomståret. Bemærk at totalen 269.064 ikke er et udtryk for personer, men oplyser antallet af ændringer i årene.